Dosarul nr.3ra-889/19

prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Centru (Gh. Stratulat)
instanţa de apel: Curtea de Apel Chișinău (L.Bulgac, A.Panov, G.Daşchevici)

Î N C H E I E R E

17 iulie 2019 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al
Curţii Supreme de Justiţie,

în componenţă:
Preşedintele completului, judecătorul Mariana Pitic
Judecătorii Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Bunescu Ghenadie, reprezentat de avocatul Marandici Nicolae,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Bunescu Ghenadie împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea recalculării și achitării datoriei la pensie,

împotriva deciziei din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost casată hotărârea din 20 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 27 martie 2018 Bunescu Ghenadie s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naţionale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea recalculării și achitării datoriei la pensie.

În motivarea acţiunii, reclamantul a indicat că la 27 aprilie 2010, fiind în funcția de șef al Serviciului Securitate al DSRS DIP, maior de justiție, a fost reținut fiind bănuit de comiterea unei infracțiuni, iar la 14 noiembrie 2012, prin ordonanța procurorului Procuraturii Generale a fost scos de sub urmărirea penală, iar cauza penală a fost clasată.

A menționat că prin ordinul nr.106 ef al DIP din 19 mai 2010, a fost suspendat de la exercitarea atribuțiilor de serviciu începînd cu 28 aprilie 2010, până la 11 iunie 2010 și în această perioadă nu i-a fost achitat salariul de funcție în sumă totală de 10157,36 de lei, fapt confirmat prin Certificatul nr.107/13.03.2014 eliberat de Direcția financiară a DIP.

A susținut că prin hotărârea din 07 aprilie 2015 a Judecătoriei Buiucani. mun. Chişinău a fost admisă cererea de chemare în judecată, fiind încasată de la bugetul de stat în folosul acestuia, salariul neachitat pentru perioada suspendării forţate din funcţie în sumă de 10157 de lei. Hotărârea din 07 aprilie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chişinău a fost menţinută prin decizia din 09 septembrie 2015 a Curţii de Apel Chişinău şi încheierea din 11 mai 2016 a Curții Supreme de Justiție.

A indicat că la 30 martie 2011 când a demisionat şi a trecut în rezervă, suma de 10157 de lei, care nu a fost achitată pentru perioada suspendării forţate din funcţie, nu a fost inclusă la calcularea pensiei.

A menționat că după ce a devenit irevocabilă hotărârea din 07 aprilie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chişinău s-a adresat la Casa Naţională de Asigurări Sociale cu cerere de a-i fi recalculată mărimea pensiei cu includerea salariului neachitat pentru perioada suspendării forţate din funcţie din 28 aprilie 2010 - 11 iunie 2010, în sumă totală de 10 157 lei începând cu 30 martie 2011.

A explicat că Casa Naţională de Asigurări Sociale, refuză ilegal şi neîntemeiat recalcularea pensiei, invocând de fiecare dată diferite motive, precum ar fi necesitatea prezentării unei adeverinţe cu privire la solda achitată pentru perioada suspendării, eliberat de organul abilitat, însă solda pentru perioada suspendării i-a fost achitată de la bugetul de stat în baza hotărârii judecătoreşti şi nu de la DIP al MJ al Republicii Moldova.

Prin hotărârea din 20 august 2018 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru acţiunea a fost admisă integral. S-a obligat Casa Naţională de Asigurări Sociale de a recalcula şi achita datoriile la pensie lui Bunescu Ghenadie prin includerea în stagiul de cotizare a salariului neachitat pentru perioada suspendării forţate din funcţie 28 aprilie 2010-11 iunie 2010 în sumă de 10 157 lei începând cu 30 martie 2011.

Prin decizia din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost casată hotărârea din 20 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La adoptarea soluției instanța de apel a menționat că prin scrisoarea Casei Naţională de Asigurări Sociale nr.3756 din 01 decembrie 2017 (f.d.24-25), Bunescu Ghenadie a fost informat că „pentru recalcularea pensiei stabilite anterior, Departamentul Instituţiilor Penitenciare urmează să elibereze adeverinţă suplimentară la certificatul de salariul nr.5. completând solda (câştigul) achitată pentru perioada suspendării din serviciu”.

Instanța de apel a menționat că reclamantul-intimat a primit personal scrisoarea Casei Naţională de Asigurări Sociale nr. 3756 din 01 decembrie 2017, la data de 19 ianuarie 2018, fapt ce se confirmă prin inscripţia aplicată de reclamant pe avizul de recepţie (f.d.40).

Prin urmare, instanța de apel a relatat că Bunescu Ghenadie nu a prezentat nici o adeverinţă suplimentară la certificatul de salariul nr.5 eliberat de Departamentul Instituţiilor Penitenciare, astfel Casa Naţională de Asigurări Sociale este în imposibilitate obiectivă de a supune recalculării pensia intimatului neavând documentul necesar în acest sens.

Totodată, instanța de apel a relatat că data de la care instanţa de fond a dispus că urmează a fi recalculată pensia intimatului și anume 30 martie 2011, este neîntemeiată, deoarece conform art.61 alin.(1) al Legii nr.1544 din 23.06. 1993, indică imperativ că: Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare şi nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

Prin recursul depus la 20 mai 2019 Bunescu Ghenadie, reprezentat de avocatul Marandici Nicolae a solicitat casarea deciziei instanţei de apel şi menţinerea hotărârii primei instanţe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat şi elucidat toate circumstanţele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art.195 Cod administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere şi nu poate fi restabilit.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție denotă că Curtea de Apel Chişinău a expediat în adresa participanţilor la proces copia deciziei integrale la 20 martie 2019 (f.d.97), însă la materialele dosarului nu se regăseşte dovada recepţionării acesteia.

Prin urmare, recursul declarat la 20 mai 2019 se consideră a fi depus în termen.

În conformitate u art. 439 alin. (2, 3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilităţii recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înştiinţarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinţei timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinţei în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs şi face un raport verbal în faţa completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părţile şi alţi participanţi la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) şi (3) ale aceluiaşi articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabileşte că săvârşirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul şi în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluţionarea greşită a pricinii sau în cazul în care instanţa de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanţa judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) şi (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie consideră că recursul declarat de Bunescu Ghenadie, reprezentat de avocatul Marandici Nicolae nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) şi (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluţia pronunţată de către instanţa de apel, însă nu relevă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie reţine că recursul exercitat conform secţiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material şi procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu şi temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie reiterează şi faptul că procedura admisibilităţii constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) şi (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secţiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanţa de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către

instanţele de fond şi de apel. Forţa atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficienţa probelor şi concluziile făcute în urma probaţiunii sunt în afara controlului instanţei de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs poate interveni în materia probaţiunii doar sub aspect procedural şi anume dacă se invocă că instanţa de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudenţa sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsit de şanse de succes (cauza Rebai şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existenţa unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilităţii recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 şi nu conţine nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Bunescu Ghenadie, reprezentat de avocatul Marandici Nicolae nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Bunescu Ghenadie, reprezentat de avocatul Marandici Nicolae se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Preşedintele completului,
judecător Mariana Pitic

Judecătorii Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru